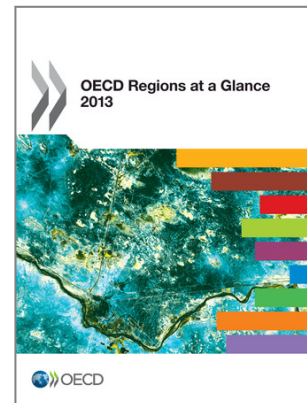

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Regions at a Glance 2013

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: 10.1787/reg_glance-2013-en

Przegląd regionów OECD — 2013

Streszczenie w języku polskim

Regiony plasują się w czołówce działań rządów na rzecz pobudzania rozwoju, poprawy poziomu życia i walki z nierównościami, ale wskutek kryzysu gospodarczego w połowie krajów OECD zwiększają się różnice w PKB na mieszkańca między regionami najsilniejszymi a najsłabszymi. Największy wzrost różnicy między 10% regionów osiągających najlepsze wyniki a 10% regionów zamykających stawkę, wynoszący ponad 8 punktów procentowych, wystąpił w Danii, Irlandii i na Słowacji. Tam, gdzie udało się zmniejszyć nierówności regionalne, nastąpiło to głównie z powodu osłabienia regionów najbogatszych, a nie na skutek nadrobienia dystansu przez obszary najbiedniejsze (wyjątek stanowią Chiny i Indie). W trzech czwartych badanych krajów w latach 2008–2010 PKB na mieszkańca obniżył się w 10% regionów o najlepszej sytuacji; największy spadek (12%) zanotowano w Kanadzie i Estonii.

W 2012 r. wydatki rządów regionalnych, lokalnych i innych na szczeblu niższym niż krajowy stanowiły na obszarze OECD 40% wydatków publicznych, ale wartości dla poszczególnych krajów znacznie się różnią w zależności od stopnia federalizacji, decentralizacji regionalnej i autonomii finansowej. Rządy na szczeblu niższym niż krajowy odpowiadają za 72% bezpośrednich inwestycji publicznych w obszarze OECD. Odsetek ten jest często wyższy w państwach federalnych (Belgia, Kanada, Niemcy, Szwajcaria i Stany Zjednoczone), gdzie łączna wartość obejmuje inwestycje państw związkowych i rządu lokalnego.

Głównym czynnikiem wpływającym na wyniki kraju są różnej wielkości miasta, zwłaszcza duże. W okresie 2000–2010 w 275 obszarach metropolitalnych w krajach OECD wytworzono ponad połowę PKB obszaru OECD. Kryzys gospodarczy wywarł jednak istotny wpływ na rynek pracy również w tych regionach. W konsekwencji wskaźnik bezrobocia w 45% obszarów metropolitalnych OECD był w 2012 r. wyższy niż średnia krajowa.

Mimo że obszary metropolitalne są ważnymi jednostkami polityki publicznej, ich granice ekonomiczne i społeczne najczęściej nie pokrywają się z granicami administracyjnymi. W większości wypadków bardzo wiele rządów lokalnych i regionalnych uczestniczy w kształtowaniu polityki w jednym mieście, co wymaga starannego wzajemnego dopasowania celów przez różne instytucje.

Rozwój ekonomiczny i inne mierniki sukcesu znacznie się różnią w poszczególnych regionach, a nawet w obrębie jednego kraju, jednak z badań OECD wynika, że słabsze regiony mogą się stać konkurencyjne pod warunkiem odpowiedniej kombinacji polityk i skoordynowania działań na wszystkich szczeblach władzy.

Najważniejsze ustalenia

Regiony przyczyniają się do rozwoju i dobrobytu

- W krajach OECD w ostatnim dziesięcioleciu średnio za 39% ogólnego wzrostu zatrudnienia i 42% wzrostu PKB odpowiadało zaledwie 10% regionów.

- Z powodu kryzysu ekonomicznego w większości regionów po 2008 r. nastąpił spadek PKB na mieszkańca. Regiony wiejskie zostały dotknięte średnio mniejszymi spadkami niż miejskie, ale najwyraźniej trudniej w nich tworzyć miejsca pracy w okresie pogorszenia koniunktury.
- Regiony OECD o wysokich wskaźnikach zatrudnienia charakteryzują się także większym udziałem zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin (wskaźnik ten wzrósł w ostatnich latach). Na to, kto pracuje w niepełnym wymiarze godzin, wpływa nie tylko regionalna demografia, ale także regulacje prawne i dostęp do określonych usług na rzecz rodziny, takich jak opieka nad dziećmi.
- W 2011 r. w około 26% regionów OECD było zatrudnionych mniej niż 50% kobiet. Najniższe regionalne wskaźniki zatrudnienia kobiet są notowane w Izraelu, Włoszech, na Słowacji, w Hiszpanii, Turcji i Stanach Zjednoczonych.
- Bezrobocie wśród ludzi młodych jest szczególnym problemem w Grecji, Włoszech, Meksyku, Polsce, Portugalii, Hiszpanii i na Słowacji, gdzie w niektórych regionach wskaźnik bezrobocia wśród młodzieży przekracza 40%. Podejmowanie działań dotyczących konkretnych uwarunkowań rynku pracy w tych regionach i opracowanie polityk dostosowanych do lokalnej sytuacji mogłoby się istotnie przyczynić do poprawienia sytuacji całego kraju.
- W ostatnich 30 latach we wszystkich krajach OECD oczekiwana długość życia wzrosła, a śmiertelność niemowląt spadła, jednak wciąż występują istotne różnice obu wskaźników między regionami w Hiszpanii, Australii, Meksyku, Stanach Zjednoczonych i Portugalii, natomiast w Kanadzie i na Słowacji utrzymują się regionalne różnice w zakresie śmiertelności niemowląt.
- W latach 2005–2008 emisja CO₂ na mieszkańca zmalała w większości krajów OECD, zwłaszcza w Kanadzie, a wśród krajów nienależących do OECD — w Brazylii.

Potrzeba współpracy i robienia więcej mniejszymi środkami

- Na obszarze OECD wydatki rządów na szczeblu niższym niż krajowy stanowiły w 2012 r. 17% PKB, 40% wszystkich wydatków publicznych i 72% bezpośrednich inwestycji publicznych.
- Wpływy z podatków stanowią średnio 45% przychodów rządów na szczeblu niższym niż krajowy na obszarze OECD, a 38% przychodów to środki przekazywane przez rządy centralne i rządy na szczeblu wyższym niż krajowy.
- Na koniec roku 2012 ogólny dług publiczny brutto na obszarze OECD (30 krajów) wynosił 113% PKB, a dług rządów na szczeblu niższym niż krajowy: 22% PKB.
- W latach 2007–2012 bezpośrednie inwestycje rządów na szczeblu niższym niż krajowy w przeliczeniu na mieszkańca gwałtownie spadły na obszarze OECD (o około 7%), co odzwierciedla cięcia dokonane w celu obniżenia deficytów budżetowych i utrzymania wydatków na opiekę społeczną, służbę zdrowia i edukację. W tym samym okresie dług brutto na mieszkańca na szczeblu niższym niż krajowy zwiększył się o 14%, co odpowiada wzrostowi wynoszącemu około 1000 USD na mieszkańca.
- Jeśli chodzi o decyzje budżetowe i decyzje dotyczące wydatków, władze na wszystkich poziomach muszą ze sobą współpracować, koordynując cele i działania polityczne na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Obszary metropolitalne jako motory wzrostu, zrównoważonego rozwoju i integracji społecznej

- Siedemdziesiąt procent populacji krajów OECD mieszka w miastach różnej wielkości, a 50% ludności krajów OECD przypada na same obszary metropolitalne.
- W roku 2008 w 16 krajach OECD 65% wszystkich patentów przyznano w obszarach metropolitalnych.
- Kryzys wywarł wpływ na obszary metropolitalne: w ciągu ostatnich czterech lat w 26 spośród 28 zbadanych krajów OECD wskaźnik bezrobocia wzrósł w obszarach metropolitalnych bardziej niż w ciągu poprzedniego dziesięciolecia.
- W wielu obszarach metropolitalnych eksurbanizacja postępuje szybciej niż wzrost liczebności populacji.
- Obszary metropolitalne są dużymi konsumentami energii i producentami CO₂. W połowie krajów OECD emisja CO₂ na mieszkańca w obszarach metropolitalnych jest jednak niższa niż w słabiej zaludnionych regionach.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org , faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2013), *OECD Regions at a Glance 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/reg_glance-2013-en